

DE SYNDICALIST

DE RECHTEN VAN DE MENS

GEEN COMITÉ, DOCH SLECHTS STRIJD KAN ZE ONS VERZEKEREN

J) Tot het einde der achttiende eeuw vormden de tegenwoordige Verenigde Staten van Noord-Amerika een engelse kolonie. Door de Amerikaanse Vrijheidsoorlog maakten zij zich onafhankelijk van het moederland, dat hen knevelde en onrecht had doen lijden. In de beroemde Onafhankelijkheidsverklaring van Juni 1776 verdedigden de voor mannen dezer vrijheidsbeweging hun standpunt. Zij was ontworpen door Thomas Jefferson en werd aangevuld en geïllustreerd door Benjamin Franklin en John Adams. Zij verklaarden:

dat alle mensen als gelijken worden geschapen; dat zij door hun Schepper met zekere aangeboren en onaantastbare rechten zijn toegerust, zoals leven, vrijheid en het streven naar geluk; dat ter verzekering van deze rechten regeringen onder de mensen zijn ingesteld, die hun gerechte volmachten ontleenen aan de inwilliging dergenen, die geregeerd worden; dat wanneer ooit enige vorm van regering aan deze doeleinden afbreuk doet, het volk het recht bezit ze te veranderen of af te schaffen en een nieuwe regering uit te roepen, die op zulke beginselen steunt en haar macht op zodanige wijze organiseert, als het beste wordt geacht om het volk veiligheid en geluk te waarborgen. Inderdaad eist het gezond verstand, dat sedert lang bestaande regeringsvormen niet om kleingheden van voorbijgaande aard veranderd worden en de gehele ervaring bewijst dan ook, dat de mensheid eerder geneigd is te dulden zo lang de misstanden dragelijk zijn, dan dat zij zich recht verschaffen door een einde te maken aan de vormen, waaraan zij gewend was. Maar wanneer een lange keten van misbruiken en aanmatigingen, steeds hetzelfde doel nastrevende, het oogmerk onthult, een volk te doen buigen onder een onbepaald despotisme, dan is het zijn recht, dan is het zijn plicht, een dergelijke heerschappij af te schudden en zich waarborgen te verschaffen voor zijn toekomstige veiligheid.

Dit was een revolutionaire verklaring. Het gezag der heersers steunt niet langer op God, maar op de wil van het volk. Het volk is er niet langer voor de vorst, de vorst is er voor het volk. En het volk heeft recht tot opstand tegen onderdrukking, het heeft recht tot revolutie.

De verklaring was geïnspireerd door de denkbeelden van de franse filosofen en schrijvers, die de grote Franse Revolutie geestelijk hebben voorbereid. Zij was de uitdrukking van de geest van een volk, dat op leven en dood strijd voerde voor zijn vrijheid en onafhankelijkheid.

Enkele jaren later, in Augustus 1789, kondigde de Nationale Vergadering van Frankrijk de Rechten van de Mens af. De verovering van de Bastille was eraan vooraf gegaan. Zij drukten de geest uit van een volk in Revolutie; zij belichaamden het morele program, zij waren de uitdrukking van de idealen der Franse Omwenteling.

In onze dagen is er wederom sprake van het opstellen van een verklaring van de Rechten van de Mens. Het plan is gerezzen ze in overeenstemming te brengen met de veranderde toestanden in de moderne wereld. Het denkbeeld is uitgegaan van het engelse blad de Daily Herald. Er is nu oorlog noch revolutie mee gemoeid, want men zal zich voor het opstellen van de Rechten van de Mens toch waarlijk niet op de oorlog kunnen inspireren, die Engeland tot behoud van zijn imperialistische wereldmacht en zijn koloniën voert! Het gaat ditmaal gemoedelijk en bezadigd. Er is een comité benoemd onder voorzitterschap van H. G. Wells. Het is een keurig comité, met parlementsleden, Lords, Heilsoldaten, professoren en de aartsbisshop van York. Proleten zitten er niet in. Wells heeft alvast een verklaring ontworpen. Alle opmerkingen en wenken, die er op inkomen, zullen rijpelijk worden overwogen. De eindredactie zal worden vastgesteld onder leiding van Lord Sankey, oud-minister van justitie, een Lord met een pruik, een symbool van Engeland in de Middeleeuwen.

Wells heeft een groot aantal begerenswaardige zaken in zijn ontwerp opgenomen. Niemand mag worden vermindert, gemarteld of getuchtigd, niet langer dan vijftien (!!!) jaar streng worden afgezonderd en de hoogste straf moet de doodstraf zijn. Als iemand gevangen wordt gezet, moet binnen drie maanden een behoorlijk proces plaats vinden. Niemand mag veroordeeld worden op grond van geheim materiaal. Er moet zijn vrije keuze van beroep, vrijheid van handel. De persoonlijke wettig verkregen eigendom moet beschermd worden door de politie. Iedereen zal het recht hebben zich op eigen kosten vrij in de wereld te kunnen bewegen. De punten 4 en 5 van het program, de belangrijkste, luiden als volgt:

4. Gemeenschappelijk erfdeel. Alle mensen zonder onderscheid van ras, huidskleur, geloofsbelijdenis of politieke opvattingen, zullen worden beschouwd als de gezamenlijke

erfgenamen van de hulpmiddelen, krachten, uitvindingen, enz. ons door het voorgeslacht nagelaten en recht hebben op dusdanige voeding, behuizing, beschutting en medische hulp als vereist wordt om hen in staat te stellen hun lichamelijke krachten en geestesgaven te ontwikkelen tot gemeenschappelijk voordeel van de gehele mensheid.

5. Vrijheid van gedachte. Iedereen zal een onaantastbaar recht hebben op de ruimste vrijheid van gedachtenwisseling en van godsdienst, alsmede om zich aan te sluiten bij de politieke partij, de vakvereniging, de beroepsorganisatie of enig ander genootschap zijner keuze.

Het is duidelijk, dat Wells allerlei dingen niet wenst, zoals die bijv. in Hitler-Duitsland en Stalin-Rusland aan de orde van de dag zijn. Wij ook niet. Maar moet een dergelijke verzameling goede wensen ons nu opgedist worden als de nieuwe verklaring van de „Rechten van de Mens”? Welke grootte gedachte ligt eraan ten grondslag? Welke levensbeschouwing? Welke wereldschokkende gedachtegang? Of meent men te Londen de Rechten van de Mens te kunnen grondvesten zonder de City te schokken? De pruijk van Lord Sankey zou het ons doen vermoeden. Wat is punt 4 anders dan het burgerlijk armbestuur? Wat punt 5 anders dan een concessie aan de geestelijke verwarring en de verscheurtheid onder het hedendaagse kapitalisme, terwijl zelfs de poging tot het leggen van een grondslag voor sociale en geestelijke eenheid ontbreekt?

Hoe armzalig steekt Wells' ontwerp af tegen de fiere verklaring van de Rechten van de Mens door de Franse Revolutie, opgesteld door de „vertegenwoordigers van het franse volk” in de overtuiging, „dat de onwetendheid, het in vergetelheid raken of de miskenning van de rechten van de mens de enige oorzaken zijn van de maatschappelijke wan-toestanden en van het bederf der regeringen”, en plechtig afgekondigd als de „natuurlijke, onveranderlijke en heilige rechten van de mens”. Daarin heette het o.a.:

De mensen worden vrij geboren en zij blijven vrij en gelijk in rechten. De sociale verschillen kunnen uitsluitend zijn gebaseerd op het algemene nut

Het doel van iedere politieke aansluiting is de verzekering van de natuurlijke en onvervreembare rechten van de mens. Deze rechten zijn: de vrijheid, de eigendom, de veiligheid en het verzet tegen onderdrukking. De vrijheid bestaat daarin dat men alles kan doen wat een ander niet schaadt. Evenzo heeft de uitoefening van de rechten van de mens geen andere grenzen dan die welke in acht genomen moeten worden om aan de andere leden der maatschappij het genot van dezelfde rechten te verzekeren. Deze grenzen kunnen alleen door de wet worden bepaald.

De wet heeft slechts het recht te verbieden wat schadelijk is voor de maatschappij. Wat niet bij de wet verboden is, mag niet verhinderd worden, en niemand kan gedwongen worden iets te doen wat de wet niet beveelt. De wet is de uitdrukking van de algemene wil. Zij is voor allen gelijk.

Niemand mag vervolgd worden wegens zijn overtuiging, ook niet wegens zijn godsdienstige opvattingen. Het vrij uiten van zijn gedachten en meningen is een van de kostbaarste rechten van de mens; iedere burger mag dus vrij spreken, schrijven en drukken, behoudens zijn verantwoordelijkheid voor het misbruiken dier vrijheid in de gevallen bepaald bij de wet.

Hier paart zich verhevenheid aan eenvoud; hier worden voor een nieuwe maatschappij grondslagen gelegd, die de uitdrukking zijn van gans een levens- en wereldbeschouwing.

Het is waar, er is van de Rechten van de Mens van 1789 weinig terechtgekomen, er is althans weinig van overgebleven, niet alleen in de fascistische, maar ook in de democratische staten. Mensenrechten? Vrijheid? Eigendom? Veiligheid? Verzet tegen onderdrukking? Van de vrijheid is ons nog slechts een caricatuur gelaten; eigendom heeft slechts een handvol uitverkorenen; veiligheid is, dank zij het militarisme nergens meer te vinden; verzet tegen onderdrukking heeft het veld geruimd voor algemeen kiesrecht.

Er moet dus wel iets gebeuren om de mens in zijn natuurlijke en onvervreembare rechten te herstellen. Maar zou men waarlijk menen, dat het daartoe voldoende zou zijn wanneer een comité van brave lieden een nieuwe verklaring van die rechten gaat opstellen en dan allerlei nare dingen uit het wereldgebeuren pogt te schrappen? Welk een bekrompenheid van geest! Welk een overschatting van het document! Niet de Onafhankelijkheidsverklaring van Jefferson ligt voor de Ver. Staten de historische betekenis van het jaar 1776, maar in de wil van het Amerikaanse volk om de onderdrukking niet langer te verdragen, doch zijn leven in te zetten voor de bevrijding van het engelse juk. Niet in enig parlamentsbesluit schuilt de historische betekenis van het jaar 1789, maar in de wil van het franse volk om de onderdrukking niet langer te dulden, doch zijn leven te geven in de strijd tegen de heerschappij van adel en geestelijkheid. Geen comité van brave grijsaards zal de Rechten van de Mens doen zegevieren, doch — nu als in 1776 en in 1789 — slechts de opstand van het volk tegen alle onderdrukking ter verovering van zijn vrijheid. Alleen van een **strijdende** volksbeweging zal de uiteindelijk verzekering van de Rechten van de Mens de vrucht zijn.

De geest die de franse revolutionairen van 1789 bezield, moge ook ons bezielen. De idealen, welke hun voor ogen stonden, kunnen ook de onze zijn. Mits wij beseffen, dat de franse verklaring van de Rechten van de Mens het gif in de staart opnam door ten slotte de eigendom heilig te verklaren. Mits wij begripen, dat de nationale staat, uit de Franse Revolutie voortgekomen, de wurger moest

worden van de rechten en de vrijheid van de mens en de burger. Mits wij begripen, dat er van Rechten van de Mens geen sprake kan zijn, zo lang de staat de macht heeft hem te dwingen tot doden en tot het zich laten doden. Mits wij begripen, dat er van vrijheid, gelijkheid en broederschap geen sprake kan zijn zo lang de volkeren verdeeld zijn in millionairs en stempelaars en de tientallen rangen en standen, die zich daartussen bevinden.

Alleen een strijdende, over alle staatsgrenzen heen verbonden arbeidersbeweging, die het kapitalisme wil vervangen door het socialisme en de staat door de vrije associatie, zal de nieuwe Rechten van de Mens in het bewustzijn der volkeren prenten en doen zegevieren. Zoals de Rechten van de Mens der achttiende eeuw geïnspireerd waren door de voorlopers van de Franse Revolutie, zo zullen de Rechten van de Mens der twintigste eeuw geïnspireerd worden door de schone en machtige geest van de oude socialistische dromers en denkers, van de voorlopers der Sociale Revolutie. In die rechten zal worden verklaard:

De mensen zijn vrij en gelijk en hebben dezelfde rechten. Daarom wordt de particuliere eigendom van alles wat voor allen dienen moet, afgeschaft.

De arbeid der mensen en de rijkdommen der aarde hebben geen ander doel dan in de behoeften der mensen te voorzien. Nooit mogen zij worden gebruikt om enkelen te verrijken of op andere wijze te bevorrechten. Alle productie is maatschappelijke productie en ieder lid der maatschappij heeft diensgevolge dezelfde aanspraken op verbruik naar zijn behoeften.

Ieder heeft het recht in vrijheid te arbeiden. Daarom wordt het beheer over de bodem en over alle andere productiemiddelen opgedragen aan al degenen, die er hun arbeid aan verbinden, welke zij als vrije en gelijke mensen hebben te organiseren.

Niet het doden van mensen door mensen, maar het leven van mens en maatschappij is het doel van alle menselijke bestaan en de maatstaf voor alle menselijke moraal. De dwang om te doden of zich te laten doden wordt voor goed teruggewezen naar de kapitalistische staatsperiode van barbarisme en slavernij.

Het is de roeping der mensen in onderlinge solidariteit en onverzoenlijke strijd aan te binden tegen alle vijanden van mens en maatschappij: tegen de syphillis en de kanker, tegen typhus en tuberculose, tegen alle ziekten en ongedierte, tegen domheid en bijgeloof, tegen alle wat de hygiëne kan schaden, tegen alcoholisme en tegen alle andere maatschappelijke kwalen; en ernaar te streven de natuurkrachten steeds meer aan zijn wil te onderwerpen.

Doch laat ons zwijgen. Het komt er immers maar op aan, dat de volken zich opmaken om te **strijden** tegen het onrecht omdat zij dit niet langer kunnen verdragen. Uit die strijd alleen worden de Rechten van de Mens geboren. De verklaring ervan zal dan vanzelf wel komen!

DE GOUDREGEN IN DE METAALINDUSTRIE

NEDERLANDSE FORD AUTOMOBIEL FABRIEKEN

Wie Ford zegt, zegt automobiel, een woord wat ons, in ieder geval enkele jaren terug, een soort van kapitalistisch symbool was. Toch beschrijft de levensbeschrijving van Ford ons hem als een energieke jonge man, wiens grootste ideaal was, een zelfbewegende wagen te maken, die in het bezit van iedereen zou kunnen komen. Hij wordt ons dus voorgesteld als iemand, die naast de behoefte om zich nuttig te maken, ook steeds de behoefte gevoelde om zijn arbeid inderdaad sociaal nuttig te doen zijn.

Indien dit beeld volkomen juist is — wat wij niet kunnen controleren — dan is zijn leven slechts naar één zijde geslaagd, want het is vandaag de dag toch nog altijd een feit, dat er duizenden zijn die in hun werk en voor hun genoegen een auto best zouden kunnen gebruiken, maar het desondanks zonder moeten stellen, omdat ze geen auto betalen kunnen.

Geconstateerd moet worden, dat Ford, hij moge dan nog zo idealistisch geweest zijn, nooit afstand heeft willen doen van de winst-idee, om zijn ideaal te verwezenlijken. Integendeel heeft hij zijn ontegenzeggelijk groot organisatievermogen en vernuft geheel en al er op ingesteld om de winsten in zijn ondernemingen zo groot mogelijk te doen zijn.

Dat hij hierin voor honderd procent is geslaagd,

zal niemand wagen te betwijfelen. Van lieverlede is de naam Ford een begrip geworden voor iets, wat uitstekend marcheert en v/aar de zaken ook financieel als gesmeerd liepen. Dus zowat vereenzelvigd met succes.

Het was dan ook geen wonder dat toen er jaren geleden geruchten de ronde deden, dat ook in Nederland een Ford-bedrijf zou worden gevestigd, tussen de gemeenten Rotterdam en Amsterdam een wedijver ontstond om deze industrie naar zich toe te halen. Nadat aanvankelijk de keuze op Rotterdam was gevallen, is later om redenen waar wij thans niet verder op in kunnen gaan, het bedrijf zelf in Amsterdam, althans onder de rook ervan, definitief gevestigd.

Welke voordelen dit nu voor de stad Amsterdam zelf meebrengt, weten wij niet, maar zeker is, dat deze stad thans aan een der welvarendste industrieën huisvesting verleent. Allereerst springt dit in het oog door de mededeling, voorkomende in de NRCt. van 23 Februari j.l., dat dit bedrijf over 1939 een totaal-dividend uitkeerde van 20 pct. Reeds werd in December een interim (tussentijds) dividend van 6 pct. betaald, zodat met het slot-dividend van 14 pct. waarvan de pers nu melding maakt, in totaal 20 pct. wordt uitgekeerd, evenals voorgaande jaren. Het is dus zo, dat aan iemand, die b.v. jaren geleden honderd

gulden over had, om ze aan de Nederlandse Ford te lenen, dit jaar voor de zoveelste maal 20 gulden kan opstrijken, zonder dat hij hiervoor ooit iets anders heeft behoeven te doen, dan eventueel wat angst uit te staan, of hij nog wel ooit z'n honderd lieve gulden terugziet.

Iedereen die in geldzaken echter ook maar enigszins thuis is, weet natuurlijk wel, dat deze angst voor een aandeeltje in Ford-bedrijven niet alleen ongegrond, maar bijna absurd te noemen is. Mocht men echter nog twijfelen, dan kan het jaarverslag 1939 uitkomst brengen, omdat ook dit jaar weer de nodige posten worden vermeld, die aantonen dat de bezittingen de schulden zo ver overtreffen, dat al moest morgen de hele zaak worden verkocht, de aandeelhouders toch nog een flink bedrag méér konden terug ontvangen dan ze er ooit in hebben gestoken.

Dit blijkt dan uit de balans; hierop staat n.l. dat er een aandelenkapitaal is van f 3.000.000.—, terwijl er aan geld in kas en op de bank meer dan f 3.472.000.— aanwezig is. Bovendien bezit men dan nog f 243.000.— aan deposito's (geld van anderen) en heeft men voor f 615.000.— aan aandelen en vorderingen op derden. Maar ook bezit men nog de nodige goederen. Onroerende, terreinen en gebouwen. Roerend, machines, gereedschap en inventaris. Van de onroerende goederen staan de terreinen voor f 1.337.000.— te boek en van de roerende goederen de voorraden voor f 1.569.000. Alles bijeen genomen zou dus een waarde van

f 7.236.000.— vertegenwoordigen. Zo bezien behoeven de aandeelhouders dus geen angst uit te staan. Maar er is nog meer. Dank zij de gevolgde afschrijvingspolitiek, staan de roerende goederen elk voor slechts f 2.— te boek, terwijl het verslag vermeldt, dat de gebouwen, die in totaal f 3.159.000.— hebben gekost, ook slechts voor f 2.— werden genoteerd.

Het verschil tussen deze notering en de werkelijke waarde, die natuurlijk veel en veel hoger is, vormt dus een onzichtbare of stille reserve.

Voor dit doel werd dit jaar van de bruto-winst behalve de normale afschrijving, (dat is ongeveer 10 pct. der waarde) nog een bedrag van f 219.214.— afgeschreven. Dit bedrag moet dus bij de zuivere winst van 1939 worden geteld.

De directie heeft echter gemeend nog meer voor haar aandeelhouders te moeten doen. Zoals bekend is, bestaan er plannen om tot een zogenaamde winst-belasting te komen en om aan deze nieuwe zorgen het hoofd te kunnen bieden, is van de bruto-winst dit jaar maar vast een extra-reserve genomen van f 700.000.—. Uiteindelijk blijft er dan nog een bedrag van f 911.134.— over om als dividend te worden verdeeld, dan wel als batig saldo op het volgende jaar te worden overgeboekt.

Vast staat dus dat in totaal aan de aandeelhouders ten goede komen de volgende bedragen:

voor extra afschrijving	f 219.214.—
gereserveerd voor de belastingen	700.000.—
reeds ontvangen interim div. 6 pct.	201.690.—
nog te ontvangen slot div. 14 pct.	470.610.—
dus in totaal f 1.591.514.—	

Iedereen die het verslag aldus bestudeert, zal moeten toegeven, dat de directie niets te veel zegt, wanneer zij het verslag over dit jaar aanvangt met de opmerking:

In weerwil van de steeds groter wordende moeilijkheden op internationaal gebied heeft de gang van zaken van de genootschap zich in het afgelopen jaar op gunstige wijze

verder kunnen ontwikkelen, hetgeen tot betere financiële uitkomsten heeft geleid.

Over uitkomsten gesproken, het zou interessant zijn tegenover de honderdduizenden gulden in de uitkomsten van de genootschap nu eens de 10- of 20-talige uitkomsten van de arbeiders te stellen. In het gehele verslag wordt n.l. met geen woord over lonen of iets dergelijks gesproken. En indien dit nu nog maar was, omdat men zich eigenlijk voor deze schamele cijfers een beetje schaamde, dan zouden wij er desnoods nog vrede mee kunnen hebben.

Maar het tegendeel is waar. Bij de Nederlandse Ford gaat men er niet weinig prat op, hoge, zo niet de hoogste lonen te betalen en voor de arbeiders betere arbeidsvoorwaarden te hebben dan waar ook.

Wij betwijfelen dat, omdat de post waaronder de lonen voor kunnen komen, n.l. die van algehele onkosten, groot f 902.979.—, ons, gezien de getalsterkte van het personeel, wel wat laag voorkomt. Onkosten plus lonen tezamen is dus nog ruim 9000 gulden minder dan wat de aandeelhouders krijgen.

Maar zelfs als het waar is, dat de arbeiders bij Ford zo goed verdienen, dan nog is dat een bewijs, dat ze het daarbij niet moeten laten.

Waarschijnlijk is het n.l. zo, dat de directie weet dat met stroom meer vliegen te vangen zijn dan met aap en dat de zeer gunstige uitkomsten voor een niet gering deel slechts te danken zijn aan het feit, dat men tegenover de hogere lonen ook hogere prestaties verlangt.

Op deze wijze kon wel eens de spreuk van de duitse Ford-arbeiders: Ford ist Mord, ontstaan zijn en wij zijn er van overtuigd, dat ook de nederlandse Ford-arbeiders er niet veel anders over denken. In ieder geval moet naar onze mening deze balans aanleiding zijn om eens na te gaan, of de positie van die arbeiders niet eens wat verbeterd mag worden. Zo lang er nog, dank zij het systeem van lopende band en specialisatie meer dan een miljoen uit de arbeiderslijven kan worden geperst, is er nog heel wat verbetering mogelijk. Los van de

vraag, of deze arbeiders nu meer of minder dan anderen verdienen, komt hier de kwestie van het recht aan de orde. En volgens onze syndicalistische opvatting hebben de arbeiders recht op hetgeen zij voortbrengen. Zo bezien verdienen deze arbeiders nog veel en veel te weinig en zullen zij moeten trachten dit weinige te verhogen. Daartoe helpen geen collectieve contracten, geen onderhandelingen. Dit kan alleen verkregen worden indien de arbeiders doen wat ook de kapitalisten doen. Allen van dezelfde soort in één organisatie. Bij de kapitalisten heet dat trust of kartelvorming. Voor de arbeiders heet dat bedrijfsorganisatie. Dit is, wat door de syndicalisten wordt gepropageerd. Allen, zonder onderscheid naar godsdienstige of politieke overtuiging in één organisatie, die alle arbeiders van het gehele bedrijf omvat. Als één man staat deze organisatie tegenover de aandeelhouders en met niemand heeft deze organisatie te maken dan met hun vertegenwoordiger, de directie.

Aldus houden zij niet alleen zelf de leiding over hun strijd en eventueel dwarskijkende bestuurders buiten de deur, maar bovendien kunnen zij zo voorkomen, dat het ene deel van het personeel het andere deel, b.v. ten tijde van actie, onderkruipt. Nog vele andere voordelen zijn aan deze organisatievorm verbonden, maar daarvoor is het hier niet de plaats.

Hier willen wij slechts vaststellen, dat onder de indruk van de cijfers het hoogste tijd gaat worden, dat ook de arbeiders bij Ford van zich doen spreken. Dat ook zij een zo groot mogelijk aandeel van de financiële verbetering krijgen, opdat zij tenminste in staat zijn hun moeilijkheden, die weliswaar niet van internationale aard zijn, maar daarom niet minder klemmend, het hoofd te bieden. De stijging van de prijzen van levensmiddelen en kleding duurt nog steeds voort. Ook voor hen dreigen verhoogde belastingen. Sommige zelfs onontkoombaar op koffie en suiker. Dus ook zij hebben recht op de gemaakte reserves. Daarom: steekt de koppen bij elkaar. Ziet wat gedaan kan worden. Eén voor allen en allen voor één.

L. M.

Transport Rotterdam:

6. Het congres besluit een NSV.-Jeugd fonds te stichten, waaraan door alle leden een cent per week wordt bijgedragen.

Toelichting: Door dit fonds kunnen jaarlijks circa 150 kinderen van leden van het NSV. gedurende een volle week naar buiten worden gezonden, waardoor twee belangrijke voordelen worden bereikt. Ten eerste zal een dergelijk fonds een bindmiddel zijn voor onze beweging en meer saamhorigheid brengen. Ten tweede zal het op dergelijke wijze bijeenbrengen van kinderen van onze leden ertoe bijdragen, dat onze mogelijkheden ten opzichte van het organiseren van de jeugd worden vergroot. Voor verdere inlichtingen menen wij te mogen verwijzen naar hetgeen door het Federatiebestuur van Transport d.d. 4 Februari 1939 aan het NSV.-bestuur en aan de bij het NSV. aangesloten federaties werd voorgesteld.

Bouwwak Haarlem, GSV. Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem:

7. Het congres overweegt de mogelijkheid om over te gaan tot uitbreiding van De Syndicalist door naast de redacteur één of meer vaste medewerkers te benoemen. In verband met dit voorstel onderzoekte het NSV.-bestuur de mogelijkheid om de krant in groter formaat uit te geven of eens per maand een bijblad aan De Syndicalist toe te voegen.

(Bij aanneming van dit voorstel stellen genoemde organi-

CRITISCHE NOTITIES BEHOUDZIEKE OUDE MANNEN

Henri Polak is één van de wonderlijke mensen, die het in hun hoofd gezet hebben om te vechten voor het behoud van oude gebouwen, mooie geveltjes, enz.

Nu is daar wel iets voor te zeggen. Bij het opknappen en verbouwen van oude huizen gaat dikwijls veel schoons verloren, dat met 'n klein beetje goede wil behouden had kunnen blijven.

Polak evenwel is in zijn streven lang niet vrij van overdrijving en fanatisme. Elk verdwijnend geveltje ontlokt hem bittere jammerklachten, elke gesloopt wordende windmolen kost hem talrijke achs en wee's. En waarom eigenlijk?

Elk zinnig mens weet immers, dat de maatschappij aan veranderingen onderhevig is. Het is logisch, dat oude landwegen plaats moeten maken voor brede, moderne verkeersbanen. Het tempo van de moderne tijd maakt het verbreden van oude straatjes, het vervangen van ouderwetse wipbruggetjes noodzakelijk. Zulke uiterlijke veranderingen zijn onvermijdelijk en iedereen aanvaardt ze zonder meer. De steden worden herboord en uitgebreid volgens moderne plannen, gelukkig maar, want veel ongerechtigheid verdwijnt hierdoor van de wereld.

Oude mannen, zoals Polak, kunnen het tempo blijkbaar niet bijhouden en blijven kankerend. Zij zweren bij het oude, genoegelijke, bij de wipbruggetjes, de trapgevels en de windmolens.

Ze snappen niet, dat deze dingen op de duur hoogstens nog museumwaarde hebben. Met taie hardnekkigheid vechten ze tegen elke verandering. Zulke oude mannen zijn behoudziek, hun houding is zuiver conservatisme.

Henri Polak blijkt niet de enige oude baas te zijn, die door deze nare ziekte is aangetast.

In het Hollands Weekblad las ik een vraaggesprek met de 70-jarige dichter Boutens. Deze slaakt de verzuiming, dat de moderne architecten niet bouwen kunnen:

„Er is niet één man die bouwen kan. Natuurlijk, er moeten lokaliteiten worden gebouwd, waar men beschut is tegen de wind en de regen, maar een kunstwerk? Ik zie het niet. Ik kan met de beste wil geen bouwwerk ontdekken, dat mij enige schoonheidsindruk of ontroering geeft.....”

Met alle respect voor des dichters grijze haren, ben ik het van ganser harte met hem oneens! Hoe, zouden de moderne bouwwerken geen schoonheid bezitten? Het is toch nonsens! Natuurlijk, er worden heel wat misbakels gebouwd, onder het mom van „moderne bouwwerk”. Dit neemt evenwel niet weg, dat er tegenwoordig gebouwen gezet worden, die iemands schoonheidszin volkomen bevredigen kunnen. Men moet dan echter niet eigenwijs zijn en behoudziek.

Voor oude mannen is de moderne tijd een bron van walgelijke afzichtigheid.

Wee de mensheid, als deze oude kerels het hoogste woord voeren. In de tegenwoordige maatschappij is dit helaas het geval. Vandaar de misère.

Een beweging zonder jeugd en zonder jonge krachten is ten dode gedoemd. Een samenleving, waar de jonge generatie het zwijgen wordt opgelegd, gaat wis en zeker ten gronde.

Heerschappij van de behoudzinken leidt tot chaos en ondergang, we zien het dagelijks om ons heen.

Polak en Boutens mogen ons tot afschrikwekkend voorbeeld strekken.

De toekomst is aan de jonge generatie, die thans nog door de wipbrugmaniakken wordt gekleineerd en uitgestoten. De toekomst is aan vernieuwende gedachten, aan frisse ideeën. Is dit niet volkomen logisch: de reactie sterft, maar de revolutie zal leven!

J. R.

saties Alb. de Jong candidaat als vaste medewerker.)

Bouwwak Haarlem, GSV. Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem:

8. Het congres draagt het NSV.-bestuur op, te bevorderen, dat de verslagen van de penningmeester van het NSV. en van de administrateur van De Syndicalist in het bezit der afdelingen zijn vóór deze voorstellen voor het eerstvolgend congres moeten indienen.

ONS TIENDE CONGRES

6 EN 7 APRIL 1940

AGENDA:

1. Opening.
2. Voorstel van het NSV.-bestuur om als de normen voor de vergoedingen van de afgevaardigden en de bestuurders wegens het bijwonen van het congres dezelfde te doen gelden als voor het congres in October 1938 hebben gelden.
3. Vaststelling van de dagorde.
Het NSV.-bestuur stelt voor te vergaderen op Zaterdag van 2—6 en van 8—11 uur, op Zondag van 10—1 en van 2—5 uur.
4. Verslag van het Secretariaat.¹⁾
5. Verslagen der Commissies.¹⁾
6. Verslag van de Penningmeester.¹⁾
7. Verslag van de Administrateur van De Syndicalist.¹⁾
8. Verslag van de Administrateur van het Brochuredepôt.¹⁾
9. Beleid Bestuur.
10. Beleid Redactie De Syndicalist.¹⁾
11. Benoeming Redacteur De Syndicalist.²⁾
Candidaat zijn gesteld:
Lud Madlener te Amsterdam door Bouwwak Haarlem, GSV. Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.
Albert Schweitzer door Bouwwak Utrecht.

P. Wiegman te Amsterdam door Bouwwak Amsterdam, Transport Amsterdam, Bouwwak Enschede, Metaal Enschede en Textiel Enschede.

12. Benoeming van diverse commissiën.

13. Bespreking van de kandidaten voor bestuursfuncties.²⁾

Candidaat zijn gesteld:

Voorzitter (vacature Lambo):

Joh. Nieuwenhuys te Amsterdam door Bouwwak Amsterdam, Bouwwak Haarlem, GSV. Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

(Kam. Boellaard heeft zich teruggetrokken ten gunste van Kam. Nieuwenhuys).

Secretaris (vacature De Jong):

P. Wiegman te Amsterdam door Kleding Amsterdam, Metaal Amsterdam, Bouwwak Haarlem, Metaal Haarlem, Transport Haarlem, Bouwwak Enschede, Metaal Enschede, Textiel Enschede.³⁾

Commissaris (vacature Diederik):

Joh. Nieuwenhuys te Amsterdam door Bouwwak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

B. Schuur te Amsterdam door Metaal Amsterdam en Transport Amsterdam.

Commissaris (vacature Hamelink):

G. ten Vaanholt te Hengelo (O.) door Bouwwak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

¹⁾ Ter bevordering van een spoedige en zo volledig mogelijke beantwoording op het congres, worden de afgevaardigden verzocht, vragen en opmerkingen omtrent bepaalde onderdelen van te voren schriftelijk ter kennis van de betrokken functionaris te brengen.

²⁾ Men lette op nieuwe en gewijzigde candidaatstelling!

³⁾ Indien Kam. Wiegman tot eerste secretaris wordt benoemd, ontstaat er een nieuwe vacature in het NSV.-bestuur. Hiervoor stellen Bouwwak, Metaal en Textiel Enschede als candidaat: D. C. de Jong te Amsterdam. Natuurlijk zijn de organisaties in de gelegenheid ook andere kandidaten te stellen.

Commissaris (vacature Madlener):

J. Wolhuis te Amsterdam door Metaal Amsterdam.

Candidaat voor commissaris, zonder opgave vacature:

M. Boellaard te Amsterdam door Bouwwak Haarlem, GSV. Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem.

Albert Schweitzer te Utrecht door Bouwwak Utrecht.

14. Discussie over de vraag, of voor eigen rekening en met inachtneming van de sociale bepalingen werkende personen als lid van een bij het NSV. aangesloten organisatie kunnen worden toegelaten.

(Bouwwak L.F. en Kleding L.F. hebben op het verzoek om voor dit onderwerp een inleider aan te wijzen tot dusverre niet voldaan.)

15. Rapport Kadercommissie.

16. Discussie over ons standpunt tegenover collectieve arbeidsovereenkomsten.

(Bouwwak L.F. heeft ons 'bericht op behandeling van dit onderwerp geen prijs meer te stellen en geen inleider te kunnen aanwijzen; van Kleding L.F. werd geen antwoord ontvangen op het verzoek harerzijds een inleider aan te wijzen.)

17. Vaststelling van de plaats, waar het volgende congres zal worden gehouden.

18. Rondvraag.

19. Sluiting.

ALB. DE JONG, Secretaris.
J. LAMBO, Voorzitter.

INGEKOMEN VOORSTELLEN

Bouwwak Haarlem, Metaal Haarlem en Transport Haarlem:

1. De Syndicalist wordt voortaan gedrukt bij een coöperatieve of combinatie van samenwerkende arbeiders, onder voorbehoud, dat deze zal voldoen aan de eisen, welke men thans stelt bij het drukken van De Syndicalist.

Toelichting: Met bovenstaand besluit brengen wij in toepassing wat is neergelegd in de grondbeginselen van het syndicalisme, n.l. het stichten van bedrijfsraden en coöperaties.

Bouwwak Wieringen:

2. In art. 12 van het reglement van de AWK. te lezen:

e. slachtoffer zijn van hun weigering om voor oorlogsdoeleinden of ten dienste van militaire maatregelen te werken, of.....

Toelichting: De woorden „of ten dienste van militaire maatregelen” staan er thans niet in; wij stellen voor, die in te voegen.

NSV.-bestuur:

3. Het congres draagt het NSV.-bestuur op, in 1940 een landdag te organiseren in de geest als die in 1939 gehouden landdag.

NSV.-bestuur:

4. Het congres draagt het NSV.-bestuur op, het zenden van de maandelijks steun voor emigranten in België voort te zetten, zo lang dit naar het oordeel van het NSV.-bestuur nodig is.

Toelichting: Op grond van Gedr. St. no. 116 is bij schriftelijke stemming besloten, voor bovengenoemd doel tot aan het congres maandelijks een bedrag beschikbaar te stellen. Het congres moet dus beslissen over het al of niet voortzetten van de steun.

Bouwwak Groningen, GSV. Groningen, Metaal Groningen:

5. Afdelingen welke aangesloten zijn bij een federatie of Bond, aangesloten bij het NSV., zijn verplicht zich aan te sluiten bij het PAS. of SAS. ter plaatse.

ALGEMENE WERKSTAKING

Ik heb de vorige week gezegd, dat het Domela Nieuwenhuis geweest is, die op de internationale congressen met het voorstel kwam om met de algemene werkstaking de oorlog onmogelijk te maken. Het is een krachtmiddel, in collectieve zin. Algemeen. Dus de gehele arbeidersbeweging doet er aan mee.

De leiders van de z.g.n. machtige arbeidersgroepen lieten Domela in zijn hemd staan. En het waren vooral de duitse sociaal-democraten, die de idee niet over durfden nemen. In Duitsland zou een regering zelfs niet dulden, dat zij er propaganda voor gingen maken. Zo meenden zij.

Nu is het mogelijk dat het zo was, als Hitler in zijn boek zegt, dat zij niet wilden, dat de arbeiders wakker werden, omdat ze dan niet meer bruikbaar waren als de politieke stootgroep. Het komt echter maar op de geestelijke gesteldheid aan, wat is de gedachte van het individu en wat de ideologie van de groep. Het milieu van de Duitsers was biërdrinken. En dat is nog heden ten dage zo. Ze gaven hier aan 380 Duitsers een „één-pot-gerecht”, en daar werd f 3.50 per man voor betaald, en ze konden er voldoende bier drinken.

De duitse leiders en de duitse arbeiders, die in dat milieu waren groot gebracht en als kind op school reeds militair gedruild waren, konden helemaal niet denken. Zij konden niet meer dan bevelen en bevelen opvolgen.

Domela was meer anarchistisch georiënteerd en dat konden zij niet begrijpen.

Laten we dit even verduidelijken. Archie = regering. An = tegen. Anarchie = regeringsloosheid. Domela ging in deze richting. Domela zei ook: Brood is geen vrijheid, maar vrijheid is wel brood. Iemand die brood heeft is daarom nog niet vrij, maar iemand die vrij is, heeft wel brood. In zo'n gezegde komt de an-archistische gedachte weer uit. Domela zag reeds zeer goed in, dat we met slaven nooit een betere samenleving konden krijgen. We moeten daarvoor hebben: vrije mensen.

Om nu de algemene werkstaking met succes te hanteren, moet de vrijheidsgedachte bij de arbeiders domineren. Nu heb ik al eens eerder gezegd, dat de arbeiders van fabriek en werkplaats, die er reeds een meer vrije gedachte op na hielden, zich ook in vrijere groepen gingen voegen, maar de angst voor brood kreeg de overhand en met enig dralen kreeg de staat ze toch te pakken en bracht ze tot volledige slavernij. We hebben een geschiedenis achter ons, waarin de sociaal-democraten met succes bluffen konden: „Ze komen ons toch wel achterna!”

Het ging misschien wel met enige zielestrijd gepaard, van de vrijer denkende arbeiders, maar oppervlakkig kregen de heren leiders gelijk en het patronaat en de regerende ambtenarij verkneukelden zich eraan.

Wij hebben nu in de laatste tijd gezien, dat partitiele staking niet meer mogelijk is. Nu de sociaal-democraten en christelijken openlijk tot onderkruipen overgaan en de regeerders de steuntrekken er in jagen, nu is dat van de baan. En een algemene werkstaking, om een oorlog te verhinderen, is ook van de baan, is nog nooit praktisch uitvoerbaar geweest.¹⁾ Maar de idee wordt ook bijna nooit meer naar voren gebracht, het een is met het ander naar de kelder gegaan.

En toch? Wat staat ons te wachten?

De heersende machten menen een reuzenoverwinning te hebben behaald. Ze lachen onder mekaar en zeggen: „We hebben de arbeiders toch maar eens netjes mak gekregen!”

Dat schijnt zo, maar daar komt bij, dat hun eigen zaak ook erg rot is. Oorlog, crisis, oorlog en zo voort. Waar moet dat voor hen in eindigen? En nu krijgen we aanstonds toch een werkstaking. Als ze zat zijn van het moorden, als er geen voedsel meer is voor vrouw en kinderen, als een of alle partijen uitgeput zijn, dan wordt er gestaakt. Dan staken ze in de munitiefabrieken, dan staken ze aan het front en dan staken de arbeiders om de regeerders weg te jagen en nieuwe weer op te troon te helpen. Die algemene werkstaking komt. Hitler vloekt de marxisten er om, in zijn boek, toen in de vorige oorlog het werk in de munitiefabrieken in Duitsland werd neergelegd. Het komt weer. Dat moorden en vernielen kan niet eeuwig doorgaan! De misdaad der menigte houdt een keer op! Maar hoe zal het eindigen? Wie weet dat en groeit het de leiders zelf ook over het hoofd?

Uit alle landen komen nu reeds plannen voor een nieuwe wereldorde. De oude maatschappij heeft afgedaan, de Europese beschaving gaat kapot, zeggen ze. En nu willen ze een nieuwe maken. Met dezelfde kopstukken? Ik weet zeker dat het niet mogelijk is. Als ze zelf niet nieuw worden, hoe kunnen ze dan een nieuwe maatschappij stichten? Ook van duitse arbeidersgroepen horen we, dat ze zich op de revolutie of ommekeer na de oorlog voorbereiden. Maar wat zullen zij ons brengen als zij nog altijd geestelijk slaaf zijn? Van slaven kun-

¹⁾ Behalve in Spanje en Argentinië, terwijl het in 1905 in Zweden en Noorwegen voldoende is geweest ermede te dreigen. — Red.

nen wij slechts slavernij verwachten. Men is zat, men is moe, men heeft zich uitgeraasd en smijt in wanhoop de rommel neer. Maar dat is geen werkstaking als Domela bedoelde. Domela wilde door vrijheidszin en energie der arbeiders de oorlog voorkomen, om zich alleen bij levensgeluk en levensblijheid der mensen te bepalen, en geen haat en dood en verderf zaaien. De beginselen van anarchie en socialisme huldigen de arbeid als noodzakelijke voorwaarde voor 's mensen leven. De algemene werkstaking, als Domela zich dacht, was dan ook alleen maar een middel om de oorlogsmakers tot rede te brengen. Willen jullie het allesvernietigende bedrijf van oorlog inzetten? Dan houden wij op te werken. Dan eten wij gezamenlijk de voorraad op. Willen jullie van het misdadig bedrijf afzien, dan gaan we weer gewoon aan het werk.

Ziet, dat was heel iets anders dan een werkstaking uit armoede. De leiders en de arbeiders, de georganiseerden uit de verschillende landen waren echter te veel door de wol geveerd, om er iets van te begrijpen.

Laten we onszelf nu geen knollen voor citroenen verkopen, we zijn geestelijk en moreel verarmd, terwijl er geregeld gepredikt werd, dat de moderne lijn geluk en zegen bracht. En niet alleen de arbeiders, neen, over de gehele linie heeft dit verval plaats gehad. In een kwart eeuw twee grote oorlogen, met een tienjarige crisis, is een bewijs van decadentie en moet leiden tot grote ellende voor iedereen. Nog slaagt men erin de massa in zeker verband te houden, nog schrijven de bladen en schreeuwen de sprekers alle lof over de soldaten. Dat is nodig, want in massa durven ze alles vernietigen, in massa zijn velen z.g.n. helden, terwijl ze als persoon niets durven doen. Nog, zeg ik, maar daar komt eenmaal een einde aan en zal men dan in domheid de rest nog kapot slaan?

Uit en door de oorlog heeft de massa niets geleerd, uit de registratie op het stempelbureau evenmin. Men predikt de mensen voor dat an-archie = wanorde, om de zaak van heden -- moord, roof, doodslag -- ordelijk te stellen.

En toch zullen wij een goed en noodzakelijk werk doen, de arbeiders te vertellen, dat de anarchistische en de socialistische gedachte het leven respecteert en niet de dood en de wanorde van de hendaagse samenleving. Het moet, wij moeten onze denkbeelden verspreiden, want de verarring zal groot zijn, straks. Krijgen we aanstonds de grote werkstaking, zal men dan de productie vernietigen of zal de gedupeerde zijn natuurlijk recht op het leven naar voren brengen? De tegenwoordige machthebbers, die het nemen hebben geleerd, zullen zich op de levensmiddelen werpen, en de arbeiders een heel sober brokje laten. En het zullen duizenden en duizenden zijn, die buiten het productieproces staan. De arbeiders zullen het nemen ook moeten leren.

R. T.

OVER DE STAAT

Opnieuw leven wij in een barbaarse tijd. Opmoedigen is — als van 1914 tot 1918 — het doden van mensen het enige „levens“-doel van miljoenen. Opmoedigen sneuvelen dagelijks honderden mensen en tallozen vinden een afschuwelijke dood op zee. Wat moet er eigenlijk omgaan in de hoofden en harten van de kapiteins der duikboten en hun helpers, van de vliegeniers, van allen die in militaire gehoorzaamheid de massamoord bedrijven? Voelt men dan niet, dat wij steeds meer de ondergang tegemoet gaan?

Zolang de arbeiders de gewillige navolgers blijven van de regeringen zal er ook nu aan dit alles geen einde komen. Velen hunner gaan nog prat op hun „socialisme“; anderen durven te spreken van hun „communisme“, maar wat waren de denkers van honderd en meer jaar geleden ons toch ver vooruit!

Wanneer wij het boek van Rocker „Nationalisme en Cultuur“ lezen, wordt ons dit duidelijk en om te bevorderen, dat frissere gedachten de mensen zullen gaan bezielen, wil ik enige citaten daaruit laten volgen.

De maatschappij is in het leven geroepen door onze behoeften en de regering door onze slechtheid; de eerste bevordert ons geluk in positieve zin door onze affecties samen te vatten, de laatste in negatieve zin door onze ongedenken in bedwang te houden. De ene moedigt onderlinge omgang aan, de andere schept afscheiding. De eerste is een beschermheer, de andere een bestraffer.

De maatschappij in al haar vormen is een zegen, maar de regering is, zelfs in het gunstigste geval, niets dan een noodzakelijk kwaad, in haar eerste vorm is zij een onverdragelijk kwaad, want als wij lijden, of door een regering aan dezelfde ellende worden blootgesteld die wij in een land zonder regering zouden kunnen verwachten, wordt onze ellende vergroot door de gedachte, dat wij de dingen waaronder wij lijden, zelf in het leven hebben geroepen. De regering is, evenals de kleding, het symbool van verloren onschuld.

(THOMAS PAINE)

Ik onderschrijf van harte het motto: „De regering is de beste, die het minst regeert“ en ik zou wensen, dat sneller en systematischer in die richting werd gewerkt. Als men de lijn doortrekt, loopt het hierop uit, wat ik ook geloof: Die regering is de beste, die in het geheel niet regeert.

(LESSING).

Stel u voor dat de beste staatsvorm die kan worden uitgedacht, reeds zou zijn gevonden, gesteld dat alle volkeren der wereld deze staatsvorm reeds hebben aanvaard, zijt ge niet van mening dat zelfs uit deze beste staatsvorm dingen moesten voortkomen die vernietigend zijn voor het menselijk geluk en waarvan de mens in de natuurstaat absoluut niets zou hebben geweten?

(LESSING).

Met het volgende citaat wil ik besluiten: De geschiedenis volgt deze koninklijke weg en geschiedkundige feiten kunnen niet worden ontkend. Wat bracht de wereld onder Rome? Griekenland en het Oosten onder Alexander? Wat stichtte de grote monarchieën, vanaf Sesostris en de legendarische Semiramis en heeft ze weggevaagd? De oorlog. Zo trad de geweldadige overwinning in de plaats van net recht en deze werd later na verloop van jaren of, zoals onze staaltheoretici zeggen, door een stilzwijgend contract, tot wet. Het stilzwijgende contract betekent echter, in dit geval, niet anders dan dat de sterke neemt wat hij nodig heeft, en de zwakke geeft en verdraagt, omdat hij niet anders kan.

(HERDER).

Moge het boek van Rocker vele lezers vinden. Moge de vrijheidsgeest van het liberalisme in zijn opkomst herleven en zich vernieuwen in een zege-tocht van het vrije socialisme.

Vlaardingen, 1-2-40. W. ANGENENT.

KRONIEK

HITLER, DE SOCIALIST

Op Zaterdag 24 Februari heeft Hitler wederom te München een rede gehouden, die pas op het allerlaatste was aangekondigd. Wij vernamen, dat hij geen volken wil onderdrukken, doch niettemin koloniën eist, — om van Tsjecho-Slowakije en Polen te zwijgen. Duitsland strijdt voor zijn vrijheid, verklaarde Hitler, en het verheugt zich daarbij in Gods zegen. Zo hoorden wij nog veel wat wij al meer hadden gehoord, maar er was ook een nieuw element in Hitlers betoeg: het „socialistische“. Het „burgerlijk-kapitalistische stelsel“ in Duitsland is ingestort en zal overal instorten, zo zei hij. Het duitse volk kan zonder „burgerlijke maatschappij“ leven. In de plaats van de „oude duitse klassenstaat“ heeft Hitler „de duitse volksstaat“ gesteld. Aldus heeft hij de overwinning behaald op „Joden, plutocraten, economische machthebbers en klasstaat-politici“. Churchill en „de Jood Hore Belisha“ noemde hij „kapitalistische oorlogshitsers“. Vroeger zag men bij de onthulling van een standbeeld alleen hoge hoeden, nu staan er de uit het volk voortgekomen leiders. Engeland en Frankrijk werden door Hitler „plutocratisch-kapitalistische staten“ genoemd, die zich niet moesten verbeelden, dat God de wereld voor hen alleen heeft geschapen.

Men ziet: al is dit allerminst socialistische taal, het is socialistische terminologie en zij bewijst, dat de Sovjet-Unie voor Hitler een aantrekkelijk voorbeeld is geworden. De „dictatuur van het proletariaat“, die de staat zou doen afsterven, heeft integendeel toe een voor het nationaal-socialisme begerenswaardige totalitaire staat geleid. De Stalin-Unie heeft een nog veel sterker totalitair karakter dan Hitler-Duitsland doordien zij een veel groter macht bezit over de productiemiddelen. Dat lijkt Hitler wel en het past ook volkomen in het kader der oorlogseconomie. De liberale kapitalisten hebben zich altijd tegen de staatsmacht verzet. Door middel van hun economische macht wilden zij ook wat te zeggen hebben. De ontwikkeling van de totalitaire staat doet hen deze macht steeds meer verliezen. Voor het volk wordt het er daardoor niet beter op. Zolang de economische macht verdeeld is tussen een aantal kapitalisten, heeft het groter vrijheid dan wanneer de volledige economische macht, verenigd met de politieke, is samengekomen in de absolute staat. Met socialisme heeft dit niets te maken; het is kapitalisme, staatskapitalisme. Hitler oriënteert zich steeds meer naar de Sovjet-Unie en ook dit zal de stupide stalinisten niets zeggen. Men zal Rusland en Duitsland niet weer tegen elkaar kunnen ophitsen, zei Hitler, die zich dus blijbaard door de engelse Joden en plutocraten had laten ophitsen toen hij Mein Kampf schreef. De hoop dat Rusland en Duitsland weer vijanden zouden worden, zal niet in vervulling gaan, meende Hitler, en hij noemde de Stalin-Unie in één adem met Italië en Japan als drie grote staten, die thans niet tegenover Duitsland staan, wat in de vorige oorlog wel het geval was. Zo groeien nationaal-socialisme en bolsjewisme naar elkaar toe en ook in dit verband leze men wat Ragaz hieronder schrijft over een mogelijk Duits nationaal-bolsjewisme.

VOORUITZICHTEN

Over de vraag wat er uit deze oorlog zal kunnen voortkomen, maakt de Zwitserse predikant Ragaz enkele interessante opmerkingen in zijn maandblad Neue Wege:

In de eerste plaats constateren wij de **aaneensluiting en het oprukken der wereldreactie**. Stalin heeft haar de vurig begeerde weg geopend. Zij komt van alle kanten opzetten. Te Rome reiken de paus en Mussolini elkaar de hand tot de strijd tegen het goddeloze communisme! De paus bezocht de „toning en keizer“, daarmede diens eigen bezek beantwoordend. De parolen van deze „kruistocht“ zijn in het gehele officiële katholicisme, maar ook in het protestantisme duidelijk verneembaar.

Deze opmars der reactie zal, voor zover haar oogmerken slagen, ook op het sluiten van de vrede zijn invloed doen gelden. Men kan hun plannen tamelijk duidelijk doornemen. De val van Hitler zal men wel pogen door te zetten. Dat is men aan zichzelf verplicht. En Hitler staat in hetzelfde verdomboekje als Stalin sinds hij zich met deze verbonden heeft. Het kapitalisme is thans bij hem evenmin veilig als bij Stalin, en voor de Godfried van Bouillon van de kruistocht tegen Rusland is hij ook niet bepaald geschikt meer! Maar een **revolutionaire beweging** (in Duitsland) is men toeloten niet te laten opkomen. Dit is geen bloot vermoeden; schrijver dezes is daarover nauwkeurig onderricht. Men zal, gelijker gezegd, in Duitsland een conservatief, zo geen reactionair regime vestigen, misschien in monarchistische vorm, wanneer men het voor elkaar kan krijgen. Met de plannen van Brüning en Raushning concurreren die der Habsburgers, welke zich herstel van het oude Oostenrijk, misschien met bijvoeging van Beieren, ten doel stellen. Wat het vredesprogramma betreft, zal men enige concessies moeten doen. Het **federatieve beginsel** zal men althans in schijn enigszins toepassen en misschien zal men een soort nieuwe **volkenbond** stichten. Maar het zal dan zijn wat men de vorige volkenbond heeft verwerpen: een nieuwe Heilige Alliantie van conservatieve; ja reactionaire staten. Democratie noch socialisme zullen geduld worden, zo min als radicaal pacifisme. Op de achtergrond tekent zich, duidelijker dan te voren, de **kruistocht tegen Rusland af**.

Deze wereldreactie plaatst zich tegenover de **wereldrevolutie**, die tweeërlei vorm aanneemt. De ene vorm is in het leven geroepen door de **aaneensluiting van Duitsland en Rusland**. Hoever zal zij reiken? Zal zij in Duitsland veel terrein winnen? Het is niet onmogelijk, zelfs niet onwaarschijnlijk. Wij hebben Hitlers uitspraak over de „joods-kapitalistische wereld“ vernomen. Uit het nieuwe geschrift van Raushning weten wij, dat zulke plannen bij Hitler allang voorhanden zijn. Door allerlei omstandigheden in Duitsland worden zij begunstigd. Het „nationaal-bolsjewisme“, eens door Radek geproclameerd en later door Niekisch vertegenwoordigd, spookt in het nieuwe Duitsland allang rond. Een samen-vloeiing van deze stromingen met het russische bolsjewisme is **mogelijk**. En het biedt een apocalyptisch beeld. Maar een andere vorm van wereldrevolutie is nog veel waarschijnlijker. Wij hebben er herhaaldelijk reeds van gesproken. Niets is zekerder dan dat ten gevolge van de oorlog een geweldige **revolutonaire gisting** in de gehele wereld zal worden gekweekt. Algemeen heerst het gevoel, dat de huidige toestanden niet langer duren kunnen en duren mogen.

Zo zal, in twee vormen, de wereldrevolutie de wereldreactie tegemoet treden. Dit is het geweldige perspectief, dat zich thans ontplooit. De „democratische oorlog“ tegen de dictaturen zal niets dan een episode blijken te zijn. Slecht zal het hun vergaan, die alles op deze kaart hebben gezet. Wie

ogen heeft om te zien, richt de blik op het werkelijke perspectief der toekomst. En bereidt zich voor op het beslissende uur.

De aanhangers van de wereldrevolutie, in algemene zin, kunnen daarbij voor het moeilijke dilemma worden gesteld, dat wij eerder reeds hebben aangegeven: zij kunnen komen te staan tussen het Scylla der wereldreactie en het Charybdis van een zodanige wereldrevolutie, dat zij die ook niet kunnen aanvaarden. Daaraan komt echter de waarschijnlijkheid tegemoet, dat zulk een revolutie in West-Europa weinig weerklank zal kunnen vinden, om van Amerika geheel te zwijgen. Daarvoor heeft speciaal Stalin gezorgd! Het komt er dus alleen op aan, zich voor te bereiden op de **echte** revolutie, die komen moet, er het program voor uit te werken en gereed te zijn.

Ook moet het ons duidelijk zijn, dat de wereldreactie voorlopig veel machtiger is, veel geslotener, beter georganiseerd en meer doelbewust. Hoe zwak, hoe verscheurd, is tegenwoordig de oppositie! Maar zij kan **groeien**. Zij zal groeien met de ontwikkeling der gebeurtenissen. Zij kan op een goede dag de overhand hebben. Wanneer zij dan slechts bereidheid en leiding ontmoet! De wereldreactie moge haar plannen uitwerken, of zij ze ook zal kunnen uitvoeren, is een andere vraag. Die hebben wij te beantwoorden. Dat deze wereldrevolutie veel omvat, dat zij niet slechts politiek en economisch mag zijn, zou daarop nogmaals de nadruk moeten worden gelegd?

(Godfried van Bouillon: aanvoerder der kruistochten; Habsburgers: Duits vorstehuis; Heilige Alliantie: reactionair verbond van vorsten, na de val van Napoleon in 1815 gesloten door de tsaar van Rusland, de keizer van Oostenrijk en de koning van Pruisen. Later traden vele andere vorsten toe, waaronder Willem I; apocalyptisch: geheimzinnige rampspoed; Scylla: rots en maaltroom in de Straat van Messina aan de Italiaanse kust tegenover Charybdis: draaikolk aan de ingang dier straat.)

HOE HITLER WOONT

Al foetert Hitler tegen de burgerlijke, kapitalistische en plutocratische staten, al schijnt hij dus Duitsland naar een uitdrukking van Mussolini als een „proletarische staat“ te beschouwen, leven als een proletariaat doet deze ex-schilder niet bepaald! Men oordele!

In het Franse Geelboek, zo lezen wij in de NRCT., bevindt zich de volgende buitengewoon suggestieve brief van Francois Poncet aan Georges Bonnet, de Franse minister van buitenlandse zaken, over het laatste bezoek dat de scheidende ambassadeur van Frankrijk voor zijn vertrek naar Rome aan rijkskanselier Hitler heeft gebracht. De brief is gedateerd 20 October 1938 en luidt:

De 17e October, 's avonds, kreeg ik de uitnodiging om de rijkskanselier zo spoedig mogelijk te komen bezoeken en de volgende morgen ben ik in een van zijn particuliere vliegtuigen in begeleiding van kapitein Stehlin naar Berchtesgaden vertrokken. Wij arriveerden tegen drie uur 's middags en een auto stond gereed, die mij niet naar de bekende villa te Obersalzberg, waar de Fuehrer woont en waar hij mij reeds ontvangen had, bracht, maar naar de vreemde en bijzondere plek waar hij zijn dagen doorbrengt als het mooi weer is.

Uit de verte lijkt het op een soort sterrewacht of het verblijf van een kluisenaar dat daar op twee duizend meter op het hoogste punt van een rotsachtige bergketen neergeplaat is. Men bereikt het eindelijk langs een weg van vijftien km., die stoutmoedig in de rotsen is uitgehakt, een constructie die een compliment betekent voor de ontwerper rijksbouwmeester Todt, en ook voor de arbeiders die deze reusachtige wegenaanleg in drie jaar voltooid hebben.

De weg eindigt plotseling bij de ingang van een lange tunnel, die eveneens in de rotsen is uitgehouwen en die door een zware en dubbele bronzen deur gesloten wordt. Aan het einde van de tunnel bevindt zich een ruime lift met koperen platen gedekt, die de bezoeker nog honderd en tien meter in een rotskloof laat stijgen tot men de begane grond van Hitlers woning bereikt heeft. Hier stijgt de verwondering ten top. De gast bevindt zich voor een vierkant en zeer solide gebouw, dat rust op een galerij van Romeinse kolommen, die een enorme ronde zaal insluiten, voorzien van nissen in de vensters. Aan een zijde is een grote haard, waarin enorme stukken hout liggen te branden en in het midden staat een even enorme tafel, waaromheen dertig stoelen. Van de grote zaal kijkt men in een aantal kabinetten, elegant gemeubeld en voorzien van gemakkelijke armstoelen. Uit iedere nis heeft men een uitzicht en een raamje van een vlieg-machine, op een steeds wisselend alpen-panorama. In de verte doemt de stad Salzburg op met zijn krans van dorpjes en daarboven, zo ver als het oog reikt, een horizon van bergtoppen en ketenen met wuivende bossen en sappige weiden die zich aan de berghellingen schijnen vast te hechten.

Vlak bij het huis, dat in de ruimte schijnt te hangen, is een loodrecht dalende muur van naakte rots. In de schemer van een mooie herfstdag is de gehele scène zo grandioos, zo woest en bijna hallucinerend, dat de bezoeker zich moet afvragen of hij waakt of droomt. Hij zou willen weten waar ter wereld hij zich bevindt.

Is dit nu eindelijk het kasteel van Monsalvat, waar de Graalriders gewoond hebben; is het de berg Athos, waar de kluisenaars in strenge afzondering leven of is het het mystieke paleis van Antinea in het hart van het Atlas-gebergte? Is het misschien de verzevenlijking van een dier stoute ontwerpen, waarmee Victor Hugo de bladen van zijn manuscript van de Burgraves placht te versieren; is het de droom van een milliardair of is het slechts een veilige schuilplaats, waar rovers een toevlucht hebben gevonden om hun schatten te behoeden?

Is dit het werk van een normale geest of dat van een man die schrikkelijk geplaagd wordt door grootheidswaan, door een onstuimig verlangen naar heersen en naar eenzaamheid, of is het eenvoudig de wijkplaats van een man die aan de angst ten prooi is gevallen? Een bijzonderheid trekt nog de aandacht en voor hen die de psychologie van Adolf Hitler bestuderen is het niet minder belangrijk dan andere kleinigheden: de weg naar de tunnel, de ingang van die tunnel en de onmiddellijke omgeving van het huis worden allemaal door soldaten bewaakt en zijn beschermd door mitrailleursten. Dit is het huis dat Hitler heeft laten bouwen. Een asyl voor één man.

EN HOE ZIJN VOLK LEEFT

De bevolking der grote steden in Duitsland heeft volgens de H.P. bitter te lijden onder het gebrek aan brandstof als gevolg van een volmaakt te kort schietend transportstelsel:

Naar het heet is te Berlijn ongeveer een derde van de inrichtingen voor centrale verwarming buiten gebruik. En waar deze verwarming nog werkt, voorziet zij veelal slechts gebrekkig in de behoefte. Ook in de woningen, die door kachels verwarmd worden, heerst veelal koude. Bitter moet het zijn nu in de rij te staan in de buitenlucht, uren lang, voor brandstof of levensmiddelen, zoals dat nu in vele steden van Duitsland het geval is. De stemming der bevolking moet hevige daaronder lijden.

En het Handelsblad schrijft:

Volgens een nieuwe verordening zullen er voortaan kaarten uitgegeven worden, op vertoon waarvan aanstaande moeders een baby-nutret kunnen verkrijgen. Deze kaarten worden alleen verstrekt aan vrouwen, die voor het eerst moeder worden en waarvan dus aangenomen moet worden, dat zij

niet in het bezit van babykleertjes zijn. Tot nu toe waren kleren voor kinderen beneden de leeftijd van één jaar in beginsel „vrij“, maar in de praktijk vrijwel nergens te krijgen. Waar men nog over een kleine voorraad beschikte, werd in de regel niet meer dan één stuk tegelijk verkocht.

OOK ANDEREN SPREKEN

Op dezelfde dag als Hitler sprak ook Chamberlain. Precies als Hitler verklaart ook deze staatsman te vechten — juister zou zijn: te laten vechten — voor de vrijheid. Voor vrijheid van persoon, voor de vrijheid van geweten en voor godsdienstvrijheid. Voor de vrijheid van de Tsjechen en van de Polen. Vrijheid, vrijheid en nog eens vrijheid! Engeland zal het onrecht goed maken, dat Duitsland andere mensen heeft aangedaan. Engeland zal de geest van militarisme uitbannen en strijden tegen de opstapeling van wapeningen. Er zal een nieuwe periode van herstel voor Europa aanbreken. Is dat alles geen genot om ernaar te luisteren? Alleen... een kwart eeuw geleden hebben wij hetzelfde ook al gehoord.

Nog veel mooier heeft de Franse minister Giradoux gesproken, want die beloofde nog veel meer. Hoor maar:

Wij moeten de aanstaande vrede niet, als in 1918, als een eindpunt beschouwen, maar als een begin, waarna wij een modern Frankrijk zullen moeten opbouwen, waarin zij niet meer door de werkloosheid wordt bedreigd en tegen winstzoekers en parasieten wordt beschermd. Niet een vijf- of tienjarenplan moet worden uitgewerkt, maar een plan voor de eeuwigheid. Wij zijn daartoe in staat. De inspanning van ons leger, dat grote werken uitvoert, bewijst het en deze inspanning kan ook voor vredesdoeleinden worden gebruikt. De regering tracht daarvoor het apparaat te scheppen. Dan zullen wij geen land meer onbebouwd laten, maar het ontgonnen land aan de gedemobiliseerde soldaten geven. De arbeider zal beschermd moeten worden tegen de machine, hij zal over grote moderne woningen moeten beschikken. Allen zullen daaraan kunnen meewerken, technici, architecten, handwerkslieden en bankiers om van Frankrijk een modern land te maken. Dat is ons werkelijk oorlogsdoel, onze toekomst.

Moeten voor een dergelijk doel inderdaad Duitsers gedood worden? Van 1914—1918 heeft men voor hetzelfde doel tien miljoen mensen laten doden en tien miljoen laten sterven van kommer en gebrek. Ook toen heeft men beloofd: afschaffing der werkloosheid, arbeid voor allen en een menswaardig bestaan. Het is met zoveel woorden in het „vredesverdrag“ van Versailles te lezen. Voor zulke praatjes lieten de vaders zich afslichten van 1914 tot 1918. Voor dezelfde praatjes nu de zoons.

DE BLOEDIGE INTERNATIONALE

Vrijheid, ontwapening, democratie, arbeid, welvaart, socialisme, het zijn in de mond der kapitalistische heersers niets dan frasen. Maar het is geen frase, dat de fascistische kapitalisten van Italië schatten verdienen door wat zij aan Frankrijk en Engeland leveren om het Duitse fascisme te bestrijden. Het is geen frase, dat bijna de gehele uitvoer van de democratische Verenigde Staten naar Rusland bestaat uit grondstoffen voor de oorlogsindustrie, waarmee Finland wordt vernietigd, waarover in diezelfde Verenigde Staten de publieke opinie zo verontwaardigd is. In de eerste vijf maanden van de oorlog leverden de Verenigde Staten voor 36 miljoen dollar aan Rusland, waaronder 33 miljoen oorlogsmateriaal. In Januari 1940 leverden zij aan Rusland voor ruim 11 miljoen dollar koper en machinerieën voor metaalbewerking. In Januari 1939 had de totale uitvoer naar Rusland slechts 1½ miljoen bedragen. De Amerikaanse Saturday Evening Post schreef onlangs:

President Roosevelt en de Munitiecommissie van leger en vloot hebben de laatste tijd enige malen toespelingen gemaakt op het gevaarlijke verschijnsel, dat zekere mogendheden grote hoeveelheden grondstoffen voor oorlogsmateriaal in de Verenigde Staten kopen, vooral rubber en tin. Tezelfder tijd lezen wij, dat Duitsland en Rusland ter bevestiging van hun vriendschap een handelsverdrag hebben gesloten en dat Engeland, dat niet achter wil blijven, zich bereid heeft verklaard russisch hout te aanvaarden in ruil voor engelse rubber en tin. Wat zal er nu met deze grondstoffen gebeuren, als Rusland ze eenmaal heeft? Zullen ze naar Duitsland gaan, om tegen Frankrijk en Engeland te worden gebruikt?

En het domme volk sneuvelt intussen maar!

VAN DEN TEMPEL, DE SOCIALIST

Over minister Van den Tempel schrijft de H.P.:

Den minister van Sociale Zaken mag de eer niet worden onthouden, dat hij een onafhankelijk man is. Dit toonde hij trouwens reeds vroeger, toen hij ontslag nam als raadslid van Amsterdam, omdat hij zich door de federatie zijner partij de wet niet wilde laten voorschrijven, en ook op andere momenten. Thans is hij minister, en — zoo riep de lichtelijk onbesedide en soms verschrikkelijk radicale roomsche heer De Bruyn in de Eerste Kamer uit — nu zullen we „sociaal-democratie in de praktijk aanschouwen.“ Wie meent, dat minister Van den Tempel thans allerlei maatregelen zal nemen en allerlei voorstellen zal doen, omdat ze voorkomen op het program zijner partij, vergist zich. Het is een lust in den arbeid van dezen bewinsman de oude waarheid te zien bevestigd, dat bestuurs- en regeeringsverantwoordelijkheid nog iets anders is dan de verantwoordelijkheid van parlementsleden. Verkorting van den arbeidsduur? De minister verklaarde de vorige week in de Eerste Kamer nogmaals, dat hij er thans niet aan denkt, en, door den economischen toestand in de bedrijven, niet aan denken kan. Verordenende bevoegdheid voor de bedrijfsraden? Ik ben er voorstander van — zei Zijne Excellentie — maar het is er het oogmerk nog niet voor. Verbindend-verklaren van collectieve arbeidscontracten? Zeker, maar alleen voor zoover het algemeene belang zulks vordert en er niet door in het gedrag komt. Het was pikant, maar tegelijk verkwikkend, den bewinsman zich tegenover zijn partijgenooten te hooren beropen op het algemeene belang; hij weigerde tegenover zijn teurgestelden vriend De la Bella het stucadoors-contract verbindend te verklaren, juist omdat het algemeene belang zulks verbood en hij betoogde, dat er in die contracten geen loonbepalingen mogen voorkomen, die de grens van het normale loon overschrijden; dan kunnen ze niet verbindend worden verklaard. Ja, een onafhankelijk man is deze minister.

Wanneer een kapitalistisch blad zo over een socialist schrijft, dan is wel geen vernietigender critiek denkbaar. Een onafhankelijk man? Onafhankelijk van alle socialisme, ja! Maar met handen en voeten gebonden aan het bankroete kapitalisme.

CORRESPONDENTIE

M. B. te A. Tot mijn spijt was er ook deze week voor uw artikel geen plaats.

DE SYNDICALIST

Redactie: Albert de Jong, Haarlem, Tel. 27205.

Administratie: M. Vlegaar, Houtrijkstraat 170, Amsterdam C., Postrekening 119609.

Secretaris Geschillencommissie: J. Cassa, Kortenaerstraat 13, Haarlem.

Advertentieprijs: 20 cent per regel; voor aangesloten of sympathiserende organisaties 7 1/2 cent.

Abonnementsprijs: franco p.p. en bij vooruitbetaling f 0.75 per kwartaal.

Colportageprijs: 5 cent.

ADRESSEN NSV.

Secretarissen: Albert de Jong en P. Wiegman.

Kantoor en adres Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C., Tel. 50524.

Penningmeester: Otto Vonk, Joos de Moorstraat 17, Amsterdam West; Postrekening 119574.

Brochuredepóthouder: J. Donker, Lindelaan 45, Wormerveer; Postrekening 363772.

Landelijke Jeugdraad: Secretariaat: Plantage Middenlaan 38, Amsterdam C., J. Verel, Buitenhofstraat 38, Rotterdam W., penningm., Postrekening 324180.

NSV. OFFICIEEL

BESTUURSVERGADERING 21 FEBRUARI 1940 Afwezig wegens ziekte de kameraden Diederik, Donker en Schmitzler.

Deze vergadering was een voortzetting van de vergadering op 16 Februari. Het voornaamste punt van bespreking vormde de voorziening in de vacatures van redacteur en secretaris. Voorts werden voorbereidende maatregelen voor het a.s. congres getroffen. Voor een ander verwijzen wij naar de in dit nummer afgedrukte beschrijvingsbrief en naar de circulaire, die met de beschrijvingsbrief aan de organisaties zal worden toegezonden.

Ten slotte werd een aantal zaken van huishoudelijke aard afgedaan. De volgende vergadering zal op Vrijdagavond 15 Maart a.s. worden gehouden. SECR.

JEUGDBEWEGING

AMSTERDAM

Bestuursvergadering OJP. op 2 Februari. Naar aanleiding van een schrijven lezing jeugdleiders wordt besloten, in samenwerking met Madlener en aangesloten organisaties te proberen deze lezing te doen plaats vinden. Voor het 1-Meikinderfeest wordt besloten een aanvang te maken met het te geven programma. Corr.

METAAL-NIJVERHEID

LANDELIJKE FEDERATIE

Groot is het arbeidsveld, voor hen die willen werken voor onze beginselen en voor onze beweging. In de eerste plaats zijn er nog talloze arbeiders, die ongeorganiseerd rondlopen. Hetzij doordat zij in de organisaties, die wij bekend zijn geworden door hun enorme reclame op voetbalvelden en fabrieksschuttingen, geen vertrouwen hebben, omdat de practijk van deze bonden precies omgekeerd is aan de gemaakte reclame, hetzij doordat zij over het geheel genomen de noodzaak van organisatie niet willen of kunnen inzien.

In de tweede plaats zijn er onder de duizenden leden van deze bonden zonder overdrijving toch honderden, die het met de practijken van hun organisatie dermate oneens zijn, dat ze er zich allesbehalve thuis voelen en er weinig vertrouwen in hebben. Aan beide groepen moeten wij voor propaganda en uitbouw onze volle aandacht schenken. Willen we de eerste groep bereiken, dan moeten we beginnen met hun de aloude waarheid van eendracht maakt macht duidelijk te maken. De voordelen van de gedeelde risico's van werkloosheid, van solidariteit en steun en nog zo vele andere van grotere en kleinere betekenis, in het juiste daglicht stellen, zodat de juistheid van onze argumenten niet langer kan worden ontkend.

Natuurlijk zullen zij dan komen met tegenargumenten, waarmede zij dan de practijken van de verschillende arbeidersorganisaties aan de kaak stellen en niemand beter dan wij weten, dat ze daarmee maar al te vaak gelijk hebben. De fout die zij echter maken is, dat ze, wanneer zij concluderen, dat de organisaties niet te allen tijde de belangen van de leden willen behartigen, alles over een kam scheren. Dit gebeurt n.l. maar al te veel en ten onrechte. Naar onze mening in hoofdzaak doordat het bestaan en de practijk van onze organisatie nog te weinig bekend is.

Het is een feit, dat onze propaganda-mogelijkheden in het niet zinken bij die van de moderne, christelijke en katholieke organisaties, die niet alleen over zeer ruime financiële middelen, maar ook over een zeer groot aantal toegewijde werkers beschikken. Als wij in staat zouden zijn, naast elk plakaat van genoemde organisaties, op reclame-zuil en schutting, op fabrieksterreinen en -gebouwen het onze te plakken; als wij tegenover de honderdduizenden pamfletten en folders die bij voetbalwedstrijden, aan bioscopen, aan bedrijven en huis aan huis verspreid worden, ook onze honderdduizenden konden stellen, dan zou het voor onze propagandisten heel wat gemakkelijker zijn.

den, maar dat onze propaganda overal wordt geweerd, is hiervoor het beste bewijs.

Maar tevens brengt dit met zich, dat onze propaganda een gans ander karakter zal moeten dragen. Tegenover de moderne slagzin-reclame van de andere organisaties zullen onze propagandisten een fluister-propaganda-reclame moeten stellen, omdat de verhoudingen nu eenmaal zo zijn, dat wij daartoe worden gedwongen.

Niets is natuurlijker, dan dat dit onze mensen in de aanvang tegen de borst stuit. Fier als wij zijn, op onze beginselen en op de trouw die wij daaraan, onder alle omstandigheden wensen te betonen, valt het niet mee, deze niet onder alle omstandigheden openlijk te kunnen uitdragen. Maar het bloed kruipet waar het niet gaan kan. Het is de tegenwerking van patronen en overheid, die in hoofdzaak de tweede groep bij ons vandaan houdt. Het zijn de mensen van deze groep, die door de practijk wijs geworden, krachtens hun gevoelens bij ons horen. Immers zij zijn het, die het met al onze kritiek op het arbeiders-vijandige optreden van hun organisaties eens zijn en zijn verklaren ons steeds ronduit, dat zij deze practijken niet wensen te dekken. Integendeel, zij brengen ons vaak argumenten, waarvan wij anders niet op de hoogte kwamen. Dat zij desondanks toch lid blijven, is maar al te vaak omdat zij weten, dat indien bekend wordt, dat zij lid zijn geworden van onze organisatie, zij bedreigd worden met ontslag. En het verraad in deze is groot. Het noopt onze propagandisten tot de grootste voorzichtigheid. Het is zelfs mogelijk dat het maken van propaganda in het bedrijf zelf geheel onmogelijk is geworden. Maar daarom behoeven we nog niet stil te zitten. Er blijven nog mogelijkheden over. Het gaat er maar om deze te benutten. Daarover een volgende keer.

Op Zaterdag 2 Maart plakken wij de zegel op het 9e vakje van 1940. Er zijn dus alweer 2 maanden van het eerste kwartaal voorbij en aan het einde van deze maand zal uw boekje 13 zegels moeten bevatten. Ofschoon dertien een ongeluksgetal is, zal het nu toch zaak zijn er voor te zorgen dat dit getal aanwezig is. Denk er dus aan en zie even na of het klopt. Bij eventueel verschil onmiddellijk melding maken op kantoor of bij de bode. Het is uw eigen belang.

AMSTERDAM

Onze vervolg-jaarvergadering besloot tot enige wijzigingen in de bestaande contributieregeling. De leden die op deze vergadering verstek lieten gaan, zullen hieromtrent een circulaire ontvangen en zich bij de getroffen verandering hebben neer te leggen. Er werden tot onze spijt slechts twee kameraden bereid gevonden, de opengevallen plaatsen in het bestuur in te nemen. Ten aanzien van het al of niet aanstellen van een eigen secretaris kon nog geen nadere beslissing worden genomen, zodat dit punt moest worden aangehouden tot de volgende vergadering.

HENGELO

Filmavond. Onze afdeling houdt op Zaterdag 16 Maart een filmavond met Lud Madlener, hopen de dat deze even goed slaagt als de cursus met Albert de Jong en onze kunstavond. Als allen meewerken moet ook deze avond de zaal uitverkocht zijn.

FIS. NEDERLAND

2-0-5-3-3-0

is het gironummer van L. van der Maas, Louise de Colignystraat 47, Amsterdam.

Verantwoording van de binnengekomen gelden van 27 Januari tot en met 14 Februari 1940.

Halve collecte van „Steeds Voorwaarts" f 4.08; Dames P. Den Haag f 2.—; E. V. Nwe Pekela f 10.—; W. v. M. Hilversum f 3.—; „Bevrijding" halve opbrengst portret B. de Ligt f 3.96; SVB. Amsterdam f 1.36; T. v. M.—M. A'dam f 3.—; Stakingscomité bouwvakarb. f 250.—; Bouwvak SBO. A'dam f 12.50; B. J. M. Amersfoort f 5.—; D. B. Scheveningen f 1.25; FIS. Zaanstreek f 24.15; D. de R. te Sneek f 1.50; P. F. te Sneek f 1.—; v. d. L. A'dam 100 bonnen f 5.—; FIS. Utrecht f 3.—. Totaal f 330.80.

Te bedenken, dat er op het ogenblik ongeveer f 75.— per week aan steun door het FISN. wordt uitgekeerd en dat volgens bovenstaande verantwoording slechts f 35.— aan normale steun voor het FISN. ontvangen werd, moet het toch wel als een plichtsverzaking beschouwd worden van die kameraden, die in de mogelijkheid zijn en toch tot dusver in gebreke bleven het FISN. in de gelegenheid te stellen in de allernoodzakelijkste levensbehoeften te voorzien van een aantal buitenlandse kameraden, die op het ogenblik op geen enkele andere morele noch financiële steun kunnen rekenen dan op die van de nederlandse geestverwanten.

Kameraden, vraagt daarom vandaag nog steunmateriaal van het FISN. aan. In Amsterdam: Th. Harsman, Burmanstraat 15; Appelscha: Feenstra, 1e Wijk; Dordrecht: A. v. Leen, 's-Gravendijk 145; Enschede: W. Freeling, Da Costastraat 22; Groningen: Agricolastraat 46; Haarlem: mw. Hazevoet, Gaelstraat 13; Hoorn: J. Hellingman, J. W. Schoutenstraat 35; Hilversum: W. v. Zuylen, Staringstraat 4; Leeuwarden: G. v. d. Wal, Anemoonstraat 4; Rotterdam: Van Aalst, Tochtstraat 33b; Den Haag: kam. Engelsman p/a Hobbema, Plein 92; utrecht: D. Krynen, Besemerlaan 59, Elinckwijk; Wormer: G. Roos, woonschip Het Honk, Torenlaan. Voor inlichtingen, het FISN. betreffende: Gerard Prins, secr., Van Woustraat 142, Amsterdam.

PLAATSELIJK NIEUWS

ALMELO

De boekbespreking door kam. Ten Vaanholt over „Allerzielen" is goed geslaagd. Een klein maar aandachtig publiek, een goede voordracht, een goed stuk. . . . de thuisblijvers hebben weer eens ongelijk gehad.

ANTWERPEN

Wat geeft goede raad aan partij-socialisten, die toch het kapitalisme in stand houden? H. N. Brailsford, schreef reeds in 1925:

Het gevaar, hetwelk een partij bedreigt, die evolutie als wachtoord aanvaardt, is, dat zij er toe zou kunnen komen om zich te verbeelden het gewone partij-spel te spelen. Zij kan dit slechts doen, indien zij haar doel: het brengen van een radicale verandering in de grondslagen van nijverheid

en maatschappij, prijsgeeft. Een partij, die revolutie verwerpt en zich verbeidt eindeloze tijd te hebben tot het verwezenlijken van haar doel, zou spoedig ophouden in de richting van dit doel te werken. De dagelijkse afwisselende taak van in oppositie zijn en regeren, is voor sommige mensen een bezigheid, die hun geheel in beslag neemt en voldoening schenkt. Met het aanzien, dat voortvloeit uit betrekkelijk succes in het vervullen dezer taak, stellen zij zich tenslotte tevreden en het streven naar verwezenlijking van het socialisme verdort in hun politiek en bloeit slechts in de peroraties hunner redevoeringen.

De heren socialisten zitten in de regering. Zij worden medegesleept in het kielzog der diplomatie, welke ten doel heeft hun bezittingen buiten het land te beschermen, zo nodig met wapengeweld, en de eigendommen dierzelfde kapitalisten te beschermen met justitie en politie in het land. De arbeiders krijgen woorden, vele woorden, welke ten doel hebben hen tam en vredelievend te houden, plus de waarschuwing, dat de hottentotten het nóg slechter hebben! Een fijn soort socialisme, en een nobele democratie!

Wat willen die staats-socialisten toch? De finse arbeiders van Tampere zonden 13-2-40 een telegram aan Huysmans, burgemeester van Antwerpen:

De arbeiders van Tampere, verenigd in de strijd tegen de russische overledigers, tekenen protest aan tegen het bombarderen van arbeiderswoningen in Tampere en groeten de eenheid van de belgische arbeiders. Nordlund, Rainio e.a.

Een vreemd geval. Deze arbeiders reclameren tegen het vernietigend geweld van het militarisme, toegepast door . . . staats-socialisten . . . Hebben hun belgische staats-socialisten ook niet mede gestemd voor de militaire credieten, en denken zij soms, dat de met dit geld gekochte kanonnen zullen tegen verkoudheid op een eventuele vijand zullen afschieten? Zitten er in België soms geen mensen in de gevangenis, omdat zij weigeren zich voor broedermoord te lenen? En wordt er niet mede door de socialistische ministers goed gevonden, dat het orgaan der anti-militaristische jongeren alhier, „Vredesaktie", is verboden? Ja, wij begrijpen het wel, wie koekjes van eigen deeg moet eten, vindt ze niet altijd smakelijk.

Misschien komen die arbeiders door de practijk tot inzicht, dat de zegeningen van een staat, ook al noemt hij zich socialistisch, slecht zijn voor het socialisme! Het is te hopen.

Als de vos de passie preekt. Het zijn vooral de liberalen, welke zich heden uitsloven om elk lichtend vlammetje van vrijheidsgeest trachten uit te doven of verzet tegen tyrannie te onderdrukken. Dat doen nu de nazaten, die welvarend zijn geworden door de revolutionaire denkwijze en handelingen hunner voorgangers van de grote Franse Revolutie van 1789! Vive la liberte! De liberaal de Laveley heeft een voorstel ingediend waarin voorkomt:

Tot op het ogenblik van de demobilisatie wordt de publicatie, het in omloop brengen en de verkoop van bladen, geschriften, tekeningen en beelden die de burgers aanzetten tot tweedracht, opstand of tot de miskenning van hun burgerlijke of militaire plichten, strafbaar gesteld met drie maanden tot een jaar gevangenis en met een geldboete van 1000 tot 10.000 fr.

De bevoegde rechtbank is het Assisenhof of, indien de schulde onder de wapens is, de militaire rechtbank. Reeds vóór de rechterlijke vervolging kan de regering de publicatie, de verkoop enz., van het blad in kwestie verbieden.

En zeggen, dat diezelfde heren liberalen de brutaliteit namen om jarenlang het arbeidende volk te exploiteren en het volksonderwijs te beperken, dus geestelijk en lichamelijk lijden te veroorzaken! Eerst was de staat voor hen zo iets als een hinderlijk instrument, en nu zij bang worden hun bevoorrechte positie te verliezen, willen ze de staat als een onverbidde beul zien optreden, ook tegen ideeën, die zij zelf eens hebben aangehangen.

Waarom wilt gij mij kwaad doen? Wel, gij wilt immers niet als wij! De laatste weken zijn al heel wat bladen en tijdschriften moeten verdwijnen en er zitten ook al verschillende mensen in het staatspensionaat, omdat zij niet ja en amen gelieven te zeggen op alles wat de tegenwoordige machthebbers willen en doen. Op 24 Februari j.l. hebben de „heren van het gerecht" een huiszoeking verricht bij de secretaris der Katholieke Jongeren Vredes Actie, en naast verschillende propagandadrukken ook de secretaris zelf meegenomen en in de gevangenis gestopt! Ook bij de secretaris van het Dienstweigeraarsfonds is een onderzoek ingesteld. Ja, de vrede wordt een gevaarlijk ding, en wie in deze zotte tijd nog over broederschap en menselijkheid spreken of schrijven durft, is een gevaar voor de staat. Daarmede veroordeelt de staat zichzelf.

Schrijf eens een kaartje aan die kameraad: Alb. Em. Eyckerman, Gevangenis, Begijnenstraat te Antwerpen.

DEN HAAG

Jaarvergadering SAS. (Vervolgvergadering.) Onze agenda was te groot om ze in één avond af te handelen. Hiervoor is dus een vervolg-vergadering nodig. Deze vindt plaats op Maandag 4 Maart in ons eigen gebouw, Fisherstraat 46. Wij hebben de leden van het SAS. op deze zeer belangrijke vergadering te bezoeken. Zorgt present te zijn! Aanvang 8 uur.

Waar betalen wij onze belasting voor? Wij lezen in De Vooruit van 22 Februari:

Het sneeuwuimen zal, als in de loop van deze week de laatste werkzaamheden zijn afgelopen, ongeveer f 130.000 hebben gekost. Zij die ten onrechte meenden, dat er veel meer gedaan moest worden en dat men eigenlijk alle werklozen behoorde te werk te stellen, hebben waarschijnlijk niet alleen uit het oog verloren, dat dit technisch eenvoudig onmogelijk was, maar hebben ook niet bedacht, dat de kosten van zulk een ingrijpende ruimingsactie, indien zij gevoerd had kunnen worden, spoedig het miljoen zouden kunnen overschrijden.

Rekenen kunnen de heren van de pers, de staat en de gemeente blijkens goed. Maar als het er om gaat de balans op te maken wat het militarisme ons kost, dan zwijgen zij liever of proberen dergelijke lasten voor het volk, welke zwaar drukken op de inkomens van Jan Boezeroen, nog goed te praten, zijnde in het belang van 's lands veiligheid. De sneeuwopruijing in Den Haag is als volkszaak slecht behartigd. Dat De Vooruit partij kiest in deze voor de gemeente, zijn wij gewend.

Het geluk van de jeugd ligt in de daad. De jeugd van heden voelt zich eerder verzwakt door een te veel aan steun en een gelaten volksmedelijden ten aanzien van haar lot, dan dat zij verantwoordelijkheid durft te aanvaarden om zelf te strijden voor haar economische en geestelijke belangen. Natuurlijk willen wij niet ontkennen, dat het voor jonge mensen in deze wereldcrisis een zware en moeilijke tijd is. Maar is de toekomst van de jeugd zo somber, dat zij voort moet vegeteren op de overblijfselen van het staats-socialisme en de geestgesteldheid van een vorige generatie?

De jeugd die werken wil, risico's aandurft en levensenergie bezit, kan door haar vitaliteit eisen stellen aan de regering en de werkgever, en aan allen welke het economische bestaan en de jonge socialistische idealen van de jeugd bedreigen. Maar het blijkt dat de jeugd niet zelf schuift, maar geschoven wordt! Men wil de jeugd opvoeden tot nette staatsburgers! Het is nog weinig, maar niettemin een gevaar dat 4 1/2 pct. van de jeugd staatsburgerlijk onderwijs ontvangt. Men kan waardering hebben voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid en de vakkennis welke men de georganiseerde jeugdgroepen bijbrengt, teneinde op tijd paraat te zijn. Maar het is een lapmiddel tegenover het grote onrecht en de omvang van de jeugdwerkloosheid!

Hier ter stede is een jeugddemonstratie gehouden van A.J.C., Sportbond en Jeugdraad in het gebouw van Kunsten en Wetenschappen. De Vooruit van Maandag 12 Februari schreef hierover:

dat de avond wordt beledigd ter ondersteuning van de actie voor de jeugdeisen en dat de jeugd zich in deze veelbewogen tijd vooraan plaatst, is van groot belang en verdient zeer stellig de steun en medewerking van de gehele haagse arbeidersbeweging.

Deze demonstratieve vergadering heeft inmiddels op 25 Februari plaats gehad en wij wachten op de resultaten. . . .

Wat heeft de SDAP. en wat hebben andere partijen voor de jeugd gedaan? Men heeft de jeugd opgevoed tot staats-slaven en zonder enig verzet overgeleverd aan het kapitalisme. Niet het socialisme was doel, maar de partij-politiek. De jeugd mobiel en strijdvaardig maken behoort niet tot de taak van de leiders en de „kwijnende jeugd" voelt des te meer de geestelijke verwaarlozing van de parlementaire demagogie. De jeugd zal, bezield door verontwaardiging over alle sociale onrecht en ellende, zelf moeten aanpakken en zich — hoe dan ook — doen gelden! Corr.

HAARLEM

Op Donderdag 7 Maart heeft onze jaarvergadering plaats. Naast het uitbrengen van de jaarverslagen van de penningmeester, brochurehandelaar en secretaris, komt o.a. sprake onze propaganda-avond. Het bestuur rekent, evenals met de vorige vergadering, op een flinke opkomst. Wij hebben over de opkomst op onze huishoudelijke vergaderingen niet te klagen, doch het kan natuurlijk nog beter. Het bestuur rekent in ieder geval op de kern. Jac. H., Secr.

HENGELO

Kunstavond. Onze voordrachtavond met mw. Nellie Ménage Challa is schitterend geslaagd, zowel wat opkomst als het gebodene betreft. Ook het muzikale gedeelte, dat verzorgd werd door Jo Mantel (piano) en Jochem Wouda (viool) viel zeer in de smaak. We zijn het volkomen eens met de voorzitter, die meende dat de ANGOB. en onze afdeling Metaal meer van dergelijke avonden moeten beleggen. Beide organisaties zullen er alleen door kunnen groeien. Eén roep: een fijne kunstavond.

WORMERVEER-KROMMENIE

Jaarvergadering. Onze leden hebben, ingesloten bij het jaarverslag, de agenda voor onze Jaarvergadering op Zondag 3 Maart ontvangen. De vergadering begint te half acht en te zeven uur wordt de zaal geopend. Zoals uit deze agenda blijkt, heeft het SAS.-bestuur zijn best gedaan om er iets van te maken. Wij vertrouwen dan ook dat alle leden met hun vrouwen aanwezig zullen zijn. Ook onze lezers van De Syndicalist kunnen deze vergadering bijwonen. G. H. Roos, secr.

DIENSTWEIGERAARS

Te Veenhuizen Rijkswerkinrichting: John Rooda, 12 mnd., jarig 27 Nov., ontslag 6-4-40. P. van Klaveren, 12 mnd., jarig 31 Oct., ontslag 28-8-40. Johannes Bakker, 18 mnd., jarig 9 Sept., ontslag 17-10-40. Gerrit van Dijk, 18 mnd., jarig 19 Sept., ontslag 13-11-40. Klaas Vermanen, 18 mnd., jarig 24 Mei, ontslag 13-11-40. K. Rooduin, 18 mnd., jarig 1 Mei, ontslag 28-2-41. M. van Hensbergen, 18 mnd., jarig 28 April, ontslag 22-3-41. H. Verkerk, 15 mnd., jarig 10 Sept., ontslag 6-4-41. J. Veninga, 18 mnd., jarig 27 December, ontslag 14-4-41. D. J. de Smit, 18 mnd., jarig 24 Juli, ontslag 1-5-41. Cornelis Dekker, 30 mnd., jarig 12 Maart, ontslag 8-10-41. Rolf Nijder, 30 mnd., jarig 12 Nov., ontslag 14-10-41. Pieter de Vries, 30 mnd., jarig 7 Oct., ontslag 15-10-41. Teunis Sibbe, 30 mnd., jarig 28 Febr., ontslag 18-10-41. Anne de Vos, 30 mnd., jarig 16 Dec., ontslag 21-10-41. Jan Meulenkamp, 30 mnd., jarig 8 April, ontslag 22-10-41. Jurjen Zuidema, 30 mnd., jarig 1 April, ontslag 23-10-41. G. Verhey, 30 mnd., jarig 28 Mei, ontslag 1-3-42. Klaas Drent Azn., 30 mnd., jarig 26 Oct., ontslag 22-4-42.

Voorts zitten gevangen: Theo Schabbing uit Amsterdam: H. v. B., Den Haag. A. Stammes uit Winkel: p/a J. Tromp, B 58, Groot Keeten, Calandsloog. Klaas Drent Hzn. uit Valthe: 3e Depot Inf., 1e Batterij, 5e Compagnie te Bergen (N.H.). R. Kamp uit Hengelo: H. v. B., 's-Hertogenbos. J. van Maanen: H. v. B., 's-Hertogenbos. Gerrit de Voer uit Almelo: H. v. B., 's-Hertogenbos. G. Forreman uit Bilthoven: 3e-16e Depôt-Bataljon, Alkmaar. D. van der Ley uit Valthermond: 4e Comp., 1e Depôt-Bataljon, Veldpost B, Bergen (N.H.). J. Moes uit Amsterdam: Marine-provoosthuis, Den Helder.

Het adres voor de dienstweigeraars te Veenhuizen is: Rijkswerkinrichting, Afd. Dienstweigeraars, Veenhuizen 1. De naam óók boven in de brief plaatsen.

Ouders en vrienden worden verzocht alle berichten omtrent adressen van dienstweigeraars enz. onmiddellijk op te geven aan: A. Dienaar, Ruysdaelstraat 17, IJmuiden Oost.

Toont uw medeleven met de dienstweigeraars door hen veel te schrijven. Met ongeduld wordt door hen naar post uitgezien.